

Vergaderjaar 2012–2013

32 043

Toekomst pensioenstelsel

Nr. 128

BRIEF VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Brussel, 8 augustus 2012

Ik dank u voor uw brief van 5 juli 2012 waarmee u mij in kennis stelt van de standpuntnotitie van de Nederlandse Tweede Kamer ten aanzien van het Witboek van de Europese Commissie «Een agenda voor adequate, veilige en duurzame pensioenen». Ik meen begrepen te hebben dat het Witboek twee voorstellen bevat die bij de Tweede Kamer tot grote zorgen leiden: de herziening van de IORP-richtlijn 2003/41/EG en de aangekondigde richtlijn over de overdraagbaarheid van aanvullende pensioenen. Aangezien ik verantwoordelijk ben voor de herziening van de IORP-richtlijn, zal mijn antwoord zich vooral daarop toespitsen.

In het Witboek wordt het standpunt van de Commissie uiteengezet dat de lidstaten de burgers meer en betere mogelijkheden moeten bieden om via aanvullende pensioenregelingen te sparen. Het Witboek benadrukt dat bedrijfspensioenfondsen een belangrijke bijdrage leveren aan het inkomen van burgers bij hun pensionering en dat aan dergelijke regelingen een aantal positieve aspecten verbonden kunnen zijn, zoals onder meer de betrokkenheid van de sociale partners, schaalvoordelen en mogelijkheden tot risicodeling. Het komt er dan ook op aan de ontwikkeling van deze regelingen zoveel mogelijk te stimuleren. Dit is niet alleen in het belang van de huidige leden en begunstigden van pensioenfondsen, maar ook van de toekomstige generaties. Een efficiëntere en veiligere bedrijfspensioenvoorziening zal een beslissende rol spelen bij de totstandkoming van adequate en houdbare pensioenen doordat aanvullende pensioenspaarregelingen een grotere bijdrage aan de

pensioeninkomens zullen gaan leveren, zoals in het Witboek over pensioenen wordt bepleit.

Het is in de eerste plaats aan de lidstaten om hun pensioenstelsels op zodanige wijze op te zetten dat deze op hun specifieke omstandigheden zijn afgestemd. Ik zou u er dan ook van willen verzekeren dat ik geen afbreuk wil doen aan de verscheidenheid en flexibiliteit van de nationale pensioenstelsels en dat het zeker niet in mijn bedoeling ligt goed functionerende nationale stelsels te verstoren. Wij zijn niet voornemens de EIOPA de wettelijke bevoegdheid te verlenen om rechtstreeks toezicht op bedrijfspensioenfondsen uit te oefenen.

De huidige IORP-richtlijn dateert echter al van 2003, dus van ruim voor de financiële crisis. Het betreft een zogeheten minimumharmonisatierichtlijn, die door de lidstaten op uiteenlopende wijze ten uitvoer is gelegd. Dit heeft voor rechtsonzekerheid gezorgd.

Het is van essentieel belang dat in de gehele interne markt een consistente benadering wordt gevolgd, zowel om efficiënt op de grensoverschrijdende dimensie van pensioenfondsen te kunnen inspelen, als om toezicht- en regelgevingsarbitrage en concurrentievervalsing te vermijden. Deze problemen kunnen alleen op EU-niveau worden aangepakt. De Commissie is dan ook van mening dat de voorstellen tot herziening van de IORP-richtlijn in overeenstemming zijn met het subsidiariteitsbeginsel zoals dat in artikel 5, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie is omschreven.

Ten slotte is het mijn bedoeling op de interne pensioenmarkt een gelijk speelveld op toezicht- en regelgevingsgebied te handhaven omdat bedrijfspensioenregelingen niet alleen door pensioenfondsen maar ook door verzekeringsmaatschappijen worden beheerd. Eerlijke concurrentie is een voorwaarde voor economische efficiëntie. Dat betekent uiteraard niet dat ik zal voorstellen de bepalingen van de Solvency II-richtlijn zonder meer in de IORP-richtlijn over te nemen.

Pensioenregelingen zijn immers duidelijk niet hetzelfde als verzekeringsovereenkomsten. Deze moeten dan ook op verschillende wijze worden gereguleerd. Een goede regulering van de pensioenfondsen moet dat verschil maken en in de huidige IORP-richtlijn – die is gebaseerd op een achterhaalde regulering van levensverzekeraars – is dat nog niet het geval. We zijn momenteel de IORP-richtlijn aan het herzien, zodat deze beter rekening houdt met de specifieke kenmerken van pensioenregelingen en met de aan de gang zijnde hervormingen van de pensioenfondsgereguleerder in belangrijke lidstaten, zoals Nederland.

Uiteindelijk ben ik voornemens medio 2013 een voorstel voor de herziening van de IORP-richtlijn te presenteren. De Commissiediensten werken in dit verband nauw samen met de EIOPA, die in oktober 2012 een begin zal maken met een kwantitatieve impactstudie. De resultaten van deze studie zullen in februari 2013 beschikbaar komen en zullen worden gebruikt voor de opstelling van het Commissievoorstel, dat tevens vergezeld zal gaan van een gedegen effectbeoordeling.

Daarbij zal de grootst mogelijke aandacht worden besteed aan het garanderen van een evenwichtige aanpak, waarbij met de specifieke nationale kenmerken rekening zal worden gehouden en tegelijkertijd een deugdelijk toezicht- en regelgevingskader voor de verschaffing van bedrijfspensioenuitkeringen tot stand zal worden gebracht.

Hoogachtend,

Lid van de Europese Commissie,
Michel Barnier